

08.04.24

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**08 Nisan 2024
Pazartesi**

08.04.24

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

08 Nisan 2024 Pazartesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

TEBLİĞLER

— Ulusal Meslek Standartlarına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2016/14)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2024/2)

— Ulusal Meslek Standartlarına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2016/1)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2024/3)

Gıda enflasyonunda Türkiye dünyadan uzaklaşmaya devam ediyor

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) tarafından derlenen verilere göre dünya çapında gıda fiyatları Mart ayında yıllık yüzde 7,7 geriledi. Aynı dönemde Türkiye'de yıllık gıda enflasyonu ise yüzde 70,5 olarak kaydedildi.

Türkiye'deki gıda enflasyonu ile küresel gıda enflasyonu arasındaki makas devam ediyor.

Dünya gıda fiyatları Mart ayında art arda yedi aydır devam eden düşüşünü sona erdirerek Mart'ta yükseldi.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) tarafından derlenen, tahıllar, yağlı tohumlar, süt ürünleri, et ve şeker fiyatlarındaki aylık değişimleri izleyen dünya gıda fiyatları endeksi Şubat ayındaki revize 117 seviyesinden Mart ayında 118,3'e çıktı.

Şubat gıda fiyatları endeksi üç yılın en düşük seviyesinde gerçekleşmişti.

08.04.24

Verilere göre küresel olarak gıda fiyatları Mart'ta yıllık olarak yüzde 7,7 geriledi.

Türkiye'de ise Mart ayında gıda enflasyonunda yüzde 70,5 seviyesi kaydedildi. Böylelikle küresel gıda fiyatlarıyla Türkiye'deki gıda fiyatları arasındaki makas Mart ayında da devam etti.

Endeksin art arda 7 aylık düşüşün ardından Mart'ta yükselişe geçmesinde bitkisel yağlar ile et ve süt ürünlerinin fiyatlarındaki artışlar etkili oldu.

Martta Bitkisel Yağ Fiyat Endeksi, aylık bazda palm yağı, soya, ayçiçek ve kolza yağı küresel fiyatlarındaki artışın etkisiyle yüzde 8 yükseldi.

Palm yağı fiyatları, önde gelen üretici ülkelerde mevsimsel olarak düşen üretim ve Güneydoğu Asya'daki güçlü iç talep nedeniyle arttı.

Soya yağı fiyatları, özellikle Brezilya ve ABD'de biyoyakıt sektöründen gelen güçlü taleple son yılların en düşük seviyelerinden toparlandı.

Tahıl Fiyat Endeksi, ABD, Avrupa Birliği ve Rusya arasındaki rekabet nedeniyle buğday fiyatlarında yaşanan gerilemenin etkisiyle aylık bazda yüzde 2,6, yıllık bazda ise yüzde 20 düştü.

Şeker Fiyat Endeksi, Mart'ta Şubat'a göre yüzde 5,4 geriledi. Düşüşte 2023-2024 şeker üretim tahmininin yukarı yönlü revize edilmesi etkili oldu.

08.04.24

Aynı dönemde FAO Süt Ürünleri Fiyat Endeksi, küresel peynir ve tereyağı fiyatlarındaki yükselişin etkisiyle aylık yüzde 2,9 artarak, art arda yükselişini 6'ncı aya taşıdı.

Et Fiyat Endeksi de kümes hayvanları, domuz ve büyükbaş hayvan et fiyatlarının küresel olarak artmasıyla bir önceki aya göre yüzde 1,7 yükseldi.

FAO, küresel üretim, tüketim, ticaret ve stok eğilimlerine ilişkin değerlendirmelerin yer aldığı Tahıl Arz ve Talep Özeti Raporu'nu da yayınladı.

Örgüt, Şubat 2024'te 2 milyar 839,5 milyon ton olan 2023-2024 küresel tahıl üretimi tahminini 2 milyar 841,1 milyon tona yükseltti. Bu miktar 2 milyar 809,2 milyon ton olarak gerçekleşen bir önceki sezon üretimine göre yüzde 1,1 artış anlamına geliyor.

Tarım-gıda-içecek sekt6r6 1,6 milyar dolar dış ticaret fazlası verdi

Tarım, gıda ve içecek sektörünün ihracatı yılın ilk iki ayında 2023'6n aynı d6nemine g6re y6zde 16,49 artışla 4,75 milyar dolara y6kseldi.

ANKARA (EKONOMİ) – T6rkiye'nin gıda, tarım, içecek sektörünün yılın ilk iki ayı sonunda 4 milyar 750 milyon dolar ihracat, 3 milyar 150 milyon dolar ithalat gerçekleştirdiği bildirildi. İthalatta, payları y6ksek olan buğday ve ham ayiekyağında, Ukrayna ve Rusya'nın ağırlığı s6rd6.

T6rkiye Gıda ve İçecek Sanayii Dernekleri Federasyonu (TGDF) dış ticaret verilerinden derlediği verileri açıkladı. Yapılan sınıflamada 1.6 milyar dolar dış ticaret fazlası verildiği g6zlendi. TGDF'nin sekt6rel gruplamasındaki 6r6nlerin birim ihracat değeri geçen yıl aynı d6neme kıyasla y6zde 11,13 d6ř6şle 1.189 dolar/ton oldu. İthalat birim değeri ise geçen yıl aynı d6nemle karşılaştırıldığında y6zde 1,58 azalarak 644 dolar/ton oldu.

Ocak-şubat ayı dış ticareti

TGDF'den yapılan yazılı açıklamada, yılın ilk iki ayında 6zel ticaret sistemine g6re yapılan hesaplamada, kapsamdaki grubun bir 6nceki yıl aynı d6neme g6re ihracatın y6zde 16,49 arttığı, buna karşılık ithalatın y6zde 15,99 azaldığı kaydedildi.

Buğday ithalatı geriledi

şubat ayında bir 6nceki yıl aynı aya g6re ihracat artışı y6zde 22,14 olarak belirlenirken, ithalat y6zde 15,17 oranında d6řt6. Yine şubat ayında bir 6nceki yıl

08.04.24

aynı aya göre buğday ithalatının yüzde 37, ham ayçiçek yağı ithalatının yüzde 41,3 ve soya fasulyesi ithalatının yüzde 11,3 oranında gerilediği kaydedildi.

Ocak-Şubat döneminde en fazla un satıldı

TGDF verilerine göre 2024 Ocak-Şubat döneminde 259.4 milyon dolarlık un, 244 milyon dolar fındık içi ve 164.8 milyon dolar mandalina ihraç edildi.

Aynı dönemde, 389.8 milyon dolarlık buğday, 272 milyon dolarlık soya fasulyesi ve 175.5 milyon dolar ile ham ayçiçeği yağı ithalatı yapıldı.

En fazla ithalat Rusya ve Ukrayna'dan

Yine Ocak-Şubat döneminde bir önceki yıl aynı döneme göre en fazla ithalat yapılan ülkeler ağırlıklı olarak buğday ithalatı yapılan Rusya ve Ukrayna oldu. Bu dönemde, Rusya'dan 276,3 milyon dolar ve Ukrayna'dan 93,7 milyon dolar tutarında buğday ithalatı yapıldı. Bu iki ülkenin toplam buğday ithalatındaki payı yaklaşık yüzde 94,9 olarak belirlendi. Aynı bölgeden Moldova'dan da 7,6 milyon dolarlık buğday ithal edildi.

En fazla ithal edilen ürünler arasında bulunan soya fasulyesinde de ithalat yapılan ülke Ukrayna olurken, Brezilya'dan da 103 milyon dolarlık, ABD'den 41,7 milyon dolarlık ithalat yapıldı.

ABB 137 ton 526 kilogram uygun fiyatlı eti Ramazan ayı boyunca başkentlilere ulaştırdı

Ankara Büyükşehir Belediyesinin, zorlu ekonomik koşullarda vatandaşların yanında olmak amacıyla Ramazan ayında başlattığı, Uygun Fiyatlı Et Satışı uygulaması ile 11 Mart-5 Nisan tarihleri arasında toplam 137 ton 526 kilogram kırmızı ve beyaz et satışı gerçekleştirildi.

Ankara Büyükşehir Belediyesi zorlu ekonomik koşullarda Başkentlilerin uygun fiyatla sağlıklı, kaliteli ve temiz gıdaya ulaşmasını sağlamak amacıyla sosyal belediyecilik anlayışıyla çalışmalarına devam ediyor. Ramazan ayında başlatılan "Uygun Fiyatlı Et Satışı" uygulaması ile 11 Mart-5 Nisan tarihleri arasında toplam 137 ton 526 kilogram kırmızı ve beyaz et Başkentlilere ulaştırıldı.

MERKEZ VE ÇEVRE İLÇELERDE 137 TON 526 KİLOGRAM ET SATIŞI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Başkentlerin sofrasına bereket getiren, başlatıldığı ilk günden itibaren yoğun ilgi gören ve yüzde yüz yerli besi hayvanlardan elde edilen uygun fiyatlı ürünler, 7 Başkent Market şubesi ve ilçe ilçe gezen Başkent Mobil Market aracılığıyla vatandaşlara ulaştırıldı. Yoğun ilgi gören Uygun Fiyatlı Et Satışı uygulaması ile 137 ton 526 kilogram kırmızı et ve beyaz et Başkentlilerin mutfağına girdi.

Tüm şehre at ve eşek eti yedirdiler!

Ramazan ayında Sakarya'da gerçekleştirilen denetimlerde, iki firmanın üretim ve satış yerleri ile 4 lokantada at ve eşek eti satıldığı ortaya çıktı. Bu skandalın ardından işletmelere en üst sınırdan cezai işlem uygulandı.

Tarım ve Orman Bakanlığı, Ramazan ayı boyunca tüm Türkiye'de olduğu gibi Sakarya'da da gıda denetimlerini sıklaştırdı. Sakarya'da Ramazan ayında at ve eşek eti kesilerek, vatandaşlara yedirildiği belirlendi.

Bu çerçevede et üretimi ve satışı yapılan işletmeler ile lokantalardan kırmızı et ürünlerinden numuneler alındı. Yapılan laboratuvar incelemelerinde, şehirde faaliyet gösteren bir sucuk üretim firmasının üretim yeri ve satış ofisinde, bir et firmasının satış ofisinde ve 4 lokantadan alınan numunelerde at ve eşek eti tespit edildi.

2 üretim ve satış firması ile 4 lokantaya en üst sınırdan cezai işlem uygulanırken, haklarında Sakarya Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunuldu. Mevzuat gereği tek tırnaklı et ürünleri satan iş yerlerine kapatma ya da mühürleme işlemi ise uygulanmadı.

"İsimlerini tek tek ifşa edeceğiz"

Sakarya Köfteciler, Kebapçılar ve Lokantacılar Odası Başkanı Serdar Gök, konunun takipçisi olduklarını ve olayın tüm Sakarya esnafına yansıtılmaması gerektiğini söyledi.

Gerekli girişimlerde bulunarak tek tırnaklı et tespit edilen üretim ve satış firması ile lokantaların isimlerini ifşa edeceklerini ifade eden Gök, "Oda olarak tasvip

08.04.24

etmediğimiz bir durumla karşı karşıyayız. Bu olayın bütün Sakarya esnafına da yansımaları istemiyoruz. Esnafımızın tamamına yakını işini düzgün yapıyor. Ama maalesef bir elin parmakları bile birbirine benzemiyor. Bu olayda da görüldüğü üzere çürük elmalar çıkabiliyor. Konunun takipçisiyiz. Bakanlık tarafından isimlerin açıklanmasını talep ediyoruz. Bu konuyla ilişkili olan yerlere en ağır cezai işlemin uygulanmasını istiyoruz. Gerekli girişimlerde bulunarak bizde firmaların isimlerini öğrenip, bayram sonrasında da inşallah bu firmaların isimlerini açıklayacağız, ifşa edeceğiz. Oda olarak tasvip etmediğimiz bir olay ve bütün esnafın üzerinde bir leke olarak kalmasını istemiyoruz. Kanun açısından yapılması gereken en ağır cezaları almalarını sağlayacağız. Sakarya halkı her zaman hizmetin ve kalitenin en iyisine layıktır” dedi.

Fitch'ten Türkiye için enflasyon tahmini

Fitch, Türkiye'de enflasyonunun 2024'te ortalama yüzde 58, 2025'te ise yüzde 29 olacağını tahmin etti.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch, Türkiye'de iştirakleri olan Körfez İşbirliği Konseyi bankalarının Türkiye'nin makroekonomik uyumundan, daha geleneksel ve tutarlı ekonomi politikalarına geçişinden faydalanması gerektiğini söyledi.

Fitch'e göre, enflasyonun düşmesi, bağlı ortaklıkların net parasal kayıplarını azaltacak ve Türk lirasındaki daha yavaş değer kaybı, para çevrimi kayıplarından kaynaklanan olumsuz sermaye etkisini azaltacak.

Körfez İşbirliği Konseyi bankalarının Türk iştiraklerinin 2023 yılında net parasal zararı 2,6 milyar dolar oldu.

Açıklamada, "Türkiye TÜFE ortalamalarının 2024'te yüzde 58 ve 2025'te yüzde 29 olacağını varsayarsak, net parasal kaybın 2024'te yaklaşık 2,8 milyar dolara çıkmasını, ardından 2025'te yaklaşık 1,4 milyar dolara düşmesini bekliyoruz. Enflasyondaki düşüş, en azından beklentilerimizle aynı doğrultuda olursa ve 2025'ten sonra da devam ederse, Körfez İşbirliği Konseyi bankaları muhtemelen 2027'den itibaren hiperenflasyon raporlamasını kullanmayı bırakacak" denildi.

Yumaklı, tohum bankasını ziyaret etti: 120 bin genetik materyali koruma altında tutuyoruz

Ankara'daki Türkiye Tohum Gen Bankasını ziyaret eden Bakan Yumaklı, "İzmir ve Ankara'daki iki gen bankamızda 120 bin genetik materyali koruma altında tutuyoruz. Hem yurt içinde hem de yurt dışında her bakımdan referans alınan bir Tohum Gen Bankasına sahibiz." dedi.

Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü (TAGEM) bünyesinde faaliyet gösteren iki tohum gen bankasından biri olan Ankara'daki Türkiye Tohum Gen Bankasını ziyaret ederek incelemelerde bulundu.

Burada, tohum gen bankalarının çalışmaları ile ilgili değerlendirmelerde bulunan Yumaklı, Türkiye'nin tohumlarının, tohum gen bankalarında muhafaza altında tutulduğunu bildirdi.

Yumaklı, Ankara ve İzmir'de faaliyet gösteren iki tohum gen bankasının yedekli olarak çalıştıklarını belirterek, şunları söyledi:

"Türkiye Tohum Gen Bankası kapasite olarak dünyanın üçüncü büyük gen bankası durumunda. Burada hem geçmişimizi hem de geleceğimizi muhafaza altında tutuyoruz. Türkiye'nin hububattan farklı türlerdeki bitki çeşitlerine ve yabancı türlere

kadar ülkemizin bütün zenginliklerini oluşturan bitki örtüsüne ait tohumlar, bu gen bankasında tasnif ve analiz ediliyor. İzmir ve Ankara'daki iki gen bankamızda 120 bin genetik materyali koruma altında tutuyoruz. Hem yurt içinde hem de yurt dışında her bakımdan referans alınan bir Tohum Gen Bankasına sahibiz.”

“Tohumlar bu gen bankasında tasnif ve analiz ediliyor”

Gen bankasının, Türkiye'deki akademik camianın gerek araştırmalarına gerekse inovasyon ve geliştirmelerine de ışık tuttuğuna işaret eden Yumaklı, şöyle konuştu:

“Ülkelerin hem konjonktürel hem de farklı durumlarda kendi gıda arz güvenliklerini temin için gıda milliyetçiliği dediğimiz kavramın ortaya çıktığı bir dönemde, bu gen bankasının önemi çok daha iyi anlaşılıyor. Anadolu coğrafyasının zenginliğini de dikkate alacak olursak ve bundan sonraki dönemlerde her türlü olumsuz duruma karşı bu gen bankasının önemi de böylelikle anlaşılacak olacaktır. Türkiye Tohum Gen Bankası'nda çalışan mühendislerimizin ve diğer çalışan arkadaşlarımızın, Türkiye tohumculuğuna katkıda bulunan akademik camianın ve özellikle tohum ıslah çalışmalarına paydaş olan bütün çalışma arkadaşlarımızın bu çalışmalarında başarılar diliyorum. Yapmış oldukları bu önemli çalışmalardan dolayı da kendilerine teşekkür ediyorum.”

Ankara Tohum Gen Bankası

Ankara Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü bünyesinde genetik kaynakların toplanması ve muhafazası çalışmaları 1988 yılında başladı. Toplanan tüm materyaller ile birlikte devamlılığı sağlanan tohumların, kalıcı muhafazası için Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Başbakanlığı döneminde açılışını yaptığı “Türkiye Tohum Gen Bankası” (TTGB) 2010 yılında faaliyete geçti.

Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğüne bünyesinde Ankara Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsünün bir birimi olarak kurulan Türkiye Tohum Gen Bankası, Türkiye'deki bitki genetik kaynaklarının tespiti, toplanması, muhafazası, karakterizasyonu, ıslah çalışmalarında kullanılacak gen havuzunun oluşturulması ve söz konusu materyalin uluslararası standartlarda uygun miktarda araştırma projelerine verilmesi amaçları doğrultusunda çalışmalar yürütüyor.

Yerel ve yerli tohumların da muhafaza edildiği Tohum Gen Bankasının çalışmaları çerçevesinde, biyolojik çeşitliliğin korunması için farkındalık oluşturmak ve elde edilen deneyimleri aktarmak amacı ile ulusal/uluslararası seminerler ile eğitimler de düzenleniyor. Kurum 2024 yılı itibarıyla 4 adet TAGEM projesinin doğrudan yürütücüsü olup diğer bölüm ve enstitülerin projelerine araştırmacı olarak katılım sağlıyor.

Ankara'daki gen bankasında dokümantasyon, tohum temizliği hazırlık ünitesi, kurutma ve paketlenme ünitesi, 7 adet soğuk muhafaza odası, tohum fizyolojisi

laboratuvarı, 2 adet iklim odası, bitki moleküler biyolojisi laboratuvarı ve bir herbaryum bulunuyor.

İzmir Tohum Gen Bankası

Türkiye ile Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (UN/FAO) arasında, Güney Batı Asya ülkelerinde tarımı yapılan bitki türlerinin, bu türlerin yabancı akrabalarının ve ekonomik potansiyele sahip yabancı türlerin sürveyi, toplanması, muhafazası ve değerlendirilmesi amacıyla imzalanan Uluslararası Bölgesel Merkez kurulması anlaşması çerçevesinde ülkede bitki genetik kaynaklarının korunması çalışmalarına 1964 yılında bugünkü adı Ege Tarımsal Araştırma Enstitüsünde (ETAE) başlandı.

1995 yılından itibaren Tarımsal Araştırma Projesi'nin (TAP) yürürlüğe girmesi ile "Bitkisel Çeşitlilik ve Genetik Kaynaklar" Araştırma Fırsat Alanının "Bitki Genetik Kaynakları" ve "Bitkisel Çeşitlilik ve Genetik Kaynaklar İçin Veri Tabanı Oluşturma" programları ülkesel olarak yürütülüyor.

Ege Tarımsal Araştırma Enstitüsü, bu ulusal programların koordinasyon merkezi olarak görev yaparken koordinasyon görevini Biyolojik Çeşitlilik ve Genetik Kaynakları Bölümü üstlenmiş durumda.

Bitki genetik kaynakları çalışmaları, sürvey, toplama, sistematik ve taksonomi, muhafaza ve dokümantasyon ana disiplinlerinde tahıllar, yemelik tane baklagiller, yem bitkileri, endüstri bitkileri, sebzeler, meyve ve bağ ile süs bitkileri, endemik türler, tıbbi ve kokulu bitkiler gruplarınca yürütülüyor.

Biyolojik Çeşitlilik ve Genetik Kaynakları Bölümü tarafından yönetilen Ulusal Tohum Gen Bankası'nda, Türkiye orijinli bitki genetik kaynaklarına ait köy populasyonları; bunların yabancı akrabaları, artık kullanılmayan eski çeşitler ve kalıtsal özellikleri net olarak belirlenmiş hatların tohum örnekleri muhafaza ediliyor.

Ulusal Tohum Gen Bankasındaki baz koleksiyonların emniyet yedekleri, Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü Türkiye Tohum Bankasında yapılıyor.

Meral Akşener Aday Olmayacağını Açıkladı!

İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener 27 Nisan'da yapılacak olağanüstü kurultayda aday olmayacağını açıkladı.

İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener 27 Nisan'da yapılacak olağanüstü kurultayda aday olmayacağını açıkladı.

08 Nisan 2024

İYİ PARTİ GENEL BAŞKANI MERAL AKŞENER BASIN AÇIKLAMASI

Aziz Milletim;

30 yıllık siyasi kariyerim boyunca; ülkemizin geleceğini, milletimizin huzurunu, devletimizin iyiliğini yakından ilgilendiren birçok meselede kararlar almam, tutumlar benimsemem gerekti. Bu kararları alırken, bu tutumları takınırken de; her defasında bireysel çıkarlarımı, kısa vadeli potansiyel kazanımları ve yapılan her türlü “cazip” teklifi bir kenara bırakıp; sahip olduğum ahlaki değerleri, Cumhuriyetimizin temel ilkelerini ve Türkiye’nin ihtiyaçlarını merkeze aldım. Rabbime şükürler olsun ki; aldığım her kararın, benimsediğim her tutumun ne kadar isabetli olduğu da, her zaman kısa vadede olmasa da, zaman içerisinde mutlaka ispatlandı.

Ayrıca günümüz siyasetinde görmeye pek alışık olmadığımız biçimde; şartlar ne kadar çetin, siyasi konjonktür ne kadar elverişsiz olursa olsun; her kararımın, her tutumumun sorumluluğunu almayı da mutlaka bildim. Nitekim ödenmesi gereken bedelleri de başkalarından bir beklentim olmaksızın her defasında ödedim. Bundan da asla pişman olmadım.

Bildiğiniz üzere, 31 Mart 2024 Mahalli İdareler seçimleri öncesinde İyi Parti olarak; yetkili kurullarımızın kararı doğrultusunda seçimlere hür ve müstakil olarak girmeyi tercih ettik. Bu kararı almamızdaki gayemiz; partimizi Türkiye’de gittikçe yerleşik hâle gelen siyasi kutupların yörüngesinden çıkartmak, milletimize de iki seçenek arasına sıkıştırıldığı rekabetsiz siyasetten kurtaracak nitelikte yeni bir seçenek sunarak ülkemize toplumsal, siyasi ve kurumsal çerçevede zararlarını hep beraber deneyimlediğimiz kutuplaşma ortamına son vermek için ilkesel bir adım atmaktı.

Bu kararı alırken, kararı alan partinin genel başkanı olarak; karşımıza kimleri aldığımızı, elbette biliyordum. Göğüsleyeceğimiz türlü zorlukların, gayri ahlaki propagandaların, satın alınmış iradelerce yapılacak galiz taarruzların, elbette bilincindeydim. Potansiyel olarak alabileceğimiz menfi seçim sonucu riskinin, velhasıl yine bir bedel ödeme gerekliliğinin doğabileceğinin de pek tabii farkındaydım. Bu nedenle de süreç boyunca sonuçların sorumluluğunun şahsıma ait olduğunu her fırsatta vurguladım.

08 Nisan 2024

Ben şahsen seçim sonuçları kapsamında ödediğimiz ve ödediğim bedele razıyım. Geldiğimiz noktada İYİ Parti olarak ismimiz, bugünü kazanmak uğruna yarınları tehlikeye atan kirli pazarlıklarla anılmıyorsa, ben bu bedele razıyım. Bugün İYİ Parti sarsılmış; ama ne iktidarın ne ana muhalefetin, ne de 2028 hesapları kovalayan bir takım aktörlerin arka bahçesi olmaya direnmişse, ben bu bedele razıyım. Ve hatta İYİ Parti, bugünü feda etme uğruna, bu gidişle yarın Türkiye'nin önüne çıkacak türlü musibetlere karşı her zamanki dik duruşunu gösterebilecek bir tutum almayı başarabilseyse, ben bu bedele razıyım. Çünkü ben, dün olduğu gibi bugün de milletimin, devletimin, memleketimin iyiliği için her türlü bedeli öderim.

Bu kapsamda, seçimlere dair muhasebimizi yapacağımız, 2028'e giden yolda rotamızı belirleyeceğimiz seçimli olağanüstü kurultayımızda Genel Başkanlığa aday olmayacağımı ilan ediyorum.

Kurultayımızın şimdiden; partimiz, milletimiz ve memleketimiz için hayırlara vesile olmasını diliyorum, aday olacak tüm arkadaşlarıma başarılar diliyorum.

Meral AKŞENER
İYİ Parti Genel Başkanı

Asgari ücret mi enflasyondan, enflasyon mu asgari ücretten?

Alaattin AKTAŞ

08 Nisan 2024 Pazartesi

Bu ülke geçmişte "Memura bu ay maaş ödemesek ne olur ki" diyen bakan gördü. Her ne kadar adı geçen bakan bu yönde bir açıklaması olmadığını söylemişse de kendisini tanıyanlar böylesine bir görüşün dile getirilmiş olma olasılığını çok yüksek buluyor.

Aradan otuz yıl geçti, şimdi de Merkez Bankası enflasyonla mücadele için para politikasıyla dolaylı etkisi bulunan ama gerçekleştiği takdirde toplumu derinden sarsacak olan bir öneri getirdi. Tamam Merkez Bankası tabii ki enflasyonla mücadele için maliye politikasının desteğini arar, bu konuda öneride bulunur. Ama Merkez Bankası bu kez asgari ücretle ilgili çok spesifik ve adeta kendi görev alanının dışına taşan bir öneri ortaya attı. Haliyle bu durum çok yadırgandı ve günlerdir de tartışılıyor.

Merkez Bankası'nın hükümete kanunu gereğince göndermek durumunda olduğu "Enflasyonu tutturamadık, özür dileriz" mektubundan ve bu mektupta yer alan şu çok tartışma yaratan asgari ücretin yılda bir kez belirlenmesiyle ilgili görüşten söz ediyorum.

Özür mektubundan öte!

Merkez Bankası'nın, enflasyon hedefine ulaşamaması halinde hükümete mektup yazması ve çerçevede sapmanın nedenlerini ve alınması gereken önlemleri bildirmesi ve bunu kamuoyuna açıklaması yasası gereği. Buraya kadar her şey normal.

Ama normal olmayan ve üstünde durulması gereken detaylar var...

Eski Merkez Bankacı iktisatçı Zafer Yükseler 2014-2023 döneminde açık mektupların tümünün ocak ayının son haftasında gönderildiğini hatırlatarak haklı olarak soruyor:

“Hükümete gönderilen açık mektup bu yıl niçin bu kadar geç yollandı? Açık mektup tarihinin 5 Nisan olması tesadüf mü?”

Zafer Yükseler, Merkez Bankası'nın söz konusu mektupta enflasyonla mücadele için asgari ücret artışının yılda bir kez yapılması yolundaki önerisine göndermede bulunarak önemli bir detayı gündeme getiriyor ve bir soru daha yöneltiyor:

“Merkez Bankası 2023 yılı haziran- aralık dönemindeki 26.4 puanlık enflasyon artışının sadece 1.3 puanının ücret artışından kaynaklandığını enflasyon raporunda açıklamıştı. Para-maliye politikası eş güdümünden anlaşılan yalnızca asgari ücret mi?”

Ne demişti Merkez Bankası hükümete yazdığı mektupta:

“Dezenflasyon sürecinde para ve maliye politikalarının eş güdümü büyük önem arz etmekte olup öngörülebilirliğin artmasını sağlayan orta vadeli program ile somutlaşmış olan kamu politikalarına dair varsayımlar TCMB'nin enflasyon tahminlerine yansıtılmıştır. Bu kapsamda, asgari ücretin yılda bir kez güncellenmesi, yönetilen/yönlendirilen fiyatlar ile ücret ve vergi ayarlamalarında OVP'de sunulan enflasyon tahminlerinin gözetilmesi ve para politikasındaki sıkı duruşun ihtiyatlı maliye politikası ile desteklenmesi, öngörülen dezenflasyon patikasının tesis edilmesi açısından kritik bir önem taşımaktadır.”

Merkez Bankası'nın söylediklerini özetleyelim:

“Asgari ücreti yılın ikinci yarısında artırmayın, ücretleri fazla yükseltmeyin, vergi ayarlamalarında (artış değil de ayarlama) enflasyon tahminimizi gözetin!”

Aslında Merkez Bankası **“Benim para politikası yönüyle yaptığımıza destek vermiyorsunuz, işimi zorlaştırıyorsunuz, biraz da siz elinizi taşın altına koyun”** diyor ama sanki eksik söylüyor.

Sanki maliye politikasında tek yapılabilecek ya da daha önemlisi yapılması gerekenler bunlarmış; asgari ücreti ve genel olarak ücretleri az artırmakmış gibi!

Sanki asgari ücreti artırma gerekliliği enflasyonun değil de, enflasyon asgari ücreti artırmanın sonucuymuş gibi!

Peki bu metin Merkez Bankası'nın mı?

Hükümete yazılan bu mektuptan sonra eski Merkez Bankası Başekonomisti

Prof. Dr. Ali Hakan Kara sosyal medya hesabında önemli bir ayrıntıyı dile getirdi. Prof. Kara, 2006 yılında ilk açık mektubu kendisinin kaleme aldığını belirtti

08.04.24

sonra **“Bu metinlerin yayınlanmadan önce ilgili bakana gittiğini hatırlıyorum. Dolayısıyla ifade metne (asgari ücretle ilgili ifade) hükümetin bilgisi dahilinde girmiştir”** dedi.

Hakan Hoca tabii ki son mektupla ilgili olarak kesin bir yargıda bulunmuyor ama mektup konusunda işlerin nasıl yürüdüğüne ilişkin önemli bir ayrıntıya dikkat çekiyor.

Ayrıca Hakan Hoca **“Merkez Bankası teknokratlarının bu kadar hassas bir konuya doğrudan müdahil olması iyi bir fikir mi, emin değilim”** diyerek mektupta böyle bir ifade yer almasını pek doğru bulmadığını dile getiriyor.

Niye gecikildi sorusunun yanıtı...

Eski Merkez Bankacı iktisatçı Zafer Yükseler sosyal medya hesabından mektupların daha önce ocakta gönderilirken niye bu yıl nisana bırakıldığını sorgulamıştı. Yükseler ile dün konuştuğumda aynı soruları yine sordu. Aslında yanıt belli gibiydi...

Merkez Bankası bu içerikte bir mektubu muhtemeldir ki seçimden önce gönderememiş, öyle görünüyor. Ya da içerikte nelerin yer aldığını bilen hükümet kanadı, mektubun daha sonra gönderilmesini istemiş.

Mektubun içeriğinden asgari ücretle ilgili görüşün çıkarılması da anlaşılan pek arzu edilmemiş ve sanki şöyle bir görüş birliği oluşmuş:

“Asgari ücretin yılın ikinci yarısında artırılmaması gerektiği, enflasyonla mücadele için bunun şart olduğu mektupta yer alsın. Ama şu mektubu gönderme işini seçim sonrasına bırakalım. Seçimden önce, asgari ücretliye ‘Size yılın ikinci yarısında zam yok’ denilir mi? Seçim geçsin, mektubu o zaman gönderirsiniz...”

'En Büyük 500'e 90'dan girdi, 15 milyar lirayı aşip 'ileri piliç'le kiloda 3 doları buldu

Vahap MUNYAR

08 Nisan 2024 Pazartesi

MESUT Ergül, 2004 yılında Abaloğlu Grubu'nda pazarlama uzmanı olarak işe başladığında grubun tarihçesine baktı:

- **Orhan Abaloğlu, soyadını taşıyan grubun temellerini Denizli'de kurduğu yem fabrikası ile attı. Yem sektöründe edindiği tecrübeyle zamanla piliç, piliç eti, derken kanatlı hayvan üretimi ve işlemesine yöneldi.**

Mesut Ergül, pazarlama bölümünde 6 ay çalıştıktan sonra yöneticileri onu satış tarafına yönlendirdi:

- **Aynı dönemde Lezita ile ilgili adımlar yeni atılıyordu.**

Ergül, kariyerinde bir anlamda Lezita'nın büyüme yolculuğu ile birlikte yol aldı. Pazarlama ve satıştan sorumlu Genel Müdür Yardımcılığı derken, Ekim 2022'de Lezita'nın Genel Müdürlüğü görevini üstlendi.

Ergül'ün Genel Müdürlük görevine başlamasından 2 ay sonra Lezita 2022 yılını 9.5 milyar liralık ciro, 117 milyon dolar ihracatla tamamladı. Bu veriler 2023 yılı yaz aylarında Lezita'yı İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) "**Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu**" araştırmasında 90'ıncı sıraya yerleştirdi.

Danışmanı **Barış Karcıoğlu**, öğrencilik günlerinden başlayarak bir dönem gazetecilik de yapan **Mesut Ergül**'le buluşup sohbet etmemizi sağladı. **Ergül**, 2023 yılı verilerini paylaştı:

- **2023'ü 15.4 milyar lira ciro, 84 milyon dolarlık ihracatla tamamladık. 2024'te ciromuzun 26.5 milyar lirayı bulabileceğini düşünüyoruz.**

08.04.24

Ege Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Üyesi olan **Ergül**, ihracatla ilgili şu noktanın altını çizdi:

- **ABD ve Avrupa Birliği ülkelerine kanatlı ihracatı yapamıyoruz. Buna rağmen aktif olarak 70 ülkeye düzenli ihracatımız var. Venezüela'ya bile ihracat yapıyoruz. Afrika pazarı büyüyor. Japonya ve Çin'e ihracatta aktifiz.**

Lezita'nın ana işinin piliç eti üretimi olduğunu vurguladı:

- **İleri işlenmiş ürünlerde de pazarda öndeyiz. Pandemi ile birlikte tüketim alışkanlıkları değişti. Biz de ileri işlenmiş yenilikçi ürünlere ağırlık verdik.**

“İleri işlenmiş” ile normal piliç etinin kilo başına ihracat gelirini merak ettim, hesapladı:

- **Piliç etinin kilosunu ortalama 2 dolar dolayında ihraç ediyoruz. İleri işlenmiş ürünlerde kilo başına ihracat 3 doları geçiyor.**

Günlük kesim kapasitelerine işaret etti:

- **İzmir'deki tesislerimizde günde 420 bin adet piliç kesimi yapılıyor. Malatya'daki tesiste de günlük kesim kapasitesi 75 bin.**

Malatya'ya ne zaman yatırım yaptıklarını sordum, yanıtladı:

- **3 yıl önce Öz Nesil'in yerini devraldık. Malatya'daki fabrika daha çok ihracata çalışıyor.**

İzmir ve çevresinde 450 kümes sahibi ile çalıştıklarını kaydetti:

- **İzmir'deki kümes alanı 1 milyon 350 bin metrekare. Cıvciv ve yemlerini biz veriyoruz. 45-50 gün sonra yetişen piliçler kesime gidiyor. Malatya ve Elazığ'da da 100'e yakın çiftçinin 300 bin metrekarelik kümesinde bize üretim yapıyor. Yine cıvciv ve yemi biz veriyoruz.**

Niğde'de 50 milyon Euro'ya damızlık kümesi yaptıklarını anlattı:

- **Damızlık kümesi Çukurkuyu'da. Damızlık yemi fabrikası da Bor'da.**

Türkiye'de toplam piliç eti üretiminin yıllık 2.5 milyon ton düzeyinde olduğu üzerinde durdu:

- **Hem regülasyonlardan hem de maliyetlerin yükselmesi nedeniyle yeni kümes yapılamıyor. Bizim Kahramanmaraş'ta bir yatırım planımız vardı. Araya deprem girdi. Önümüzdeki dönemde 130 milyon Euro'luk Kahramanmaraş yatırımı gündeme gelecek.**

08.04.24

Kahramanmaraş'ta 225 bin ton piliç eti, 35 bin ton da ileri işlenmiş ürün üretme hedeflerinin olduğunu bildirip ekledi:

- **Ayrıca Suudi Arabistan veya Dubai'de ileri işlenmiş ürün tesisi kurma konusunda da arayışlarımız sürüyor.**

“Global bir gıda markası” olma vizyonuyla yeni alanlara yatırımı sürdürdüklerine vurgu yaptı:

- **Dondurulmuş patates, parmak, Jumbo patates ve soğan halkası ürünlerini tüketicilerimizle buluşturuyoruz. Kırmızı et başta olmak üzere yeni yatırım projeleri üzerinde de çalışıyoruz. İlk konsept mağazamızı İzmir'de açtık, Türkiye'ye yaymayı hedefliyoruz.**

Abaloğlu Ailesi'nin Denizli'de yemle başlayan yolculuğu üretim yolculuğu, piliç etine girildikten sonra her yıl düzenli büyüme sağladı...

Abaloğlu Lezita'nın “ISO 500 Büyük” listesine 90'ıncı sıradan girmesi, bu yıl cironun 26 milyar liraya doğru yol alması, şirketin sektördeki büyüklüğünü ortaya koyuyor...

Organizasyon ve aile içindeki hisse yapısı değişti

ABALIOĞLU ailesinin gruptaki hisselerini ve şirketlerin yapısındaki değişiklikleri sordum, Lezita Genel Müdürü **Mesut Ergül** anlattı. Önce organizasyon yapısındaki değişiklikler üzerinde durdu:

- **Abaloğlu Yem Soya ve Tekstil Sanayi A.Ş.'de 28 Şubat 2018'de kısmi bölünme oldu. Ana şirket ve yeni kurulan 3 şirket faaliyet alanlarına göre bölündü.**

- **ABALIOĞLU YEM SOYA VE TEKSTİL SANAYİ A.Ş.:** Piliç eti alanında faaliyetleri sürüyor. '7 Temmuz 2020'de unvanı “Abaloğlu Lezita Gıda Sanayi A.Ş.” olarak değişti.
- **ABALIOĞLU TARIMSAL ÜRETİM A.Ş.:** Karma yem üretimini devraldı. 2021 yılında unvanı **Abaloğlu Yem Sanayi A.Ş.** oldu.
- **LEZİTA BALIK A.Ş.:** Balık ve balık yemi üretimini devraldı. 2020 yılında unvanı “Abaloğlu Balık ve Gıda Ürünleri A.Ş.” olarak değişti.
- **ABALIOĞLU YUMURTA VE BESİCİLİK A.Ş.:** Sofralık yumurta faaliyetlerini devraldı. 2020 yılında “Abaloğlu Balık ve Gıda Ürünleri” ile birleştirildi.

2020 yılında aile içindeki değişen şirket sahipliklerini de şöyle anlattı:

- **ABALIOĞLU LEZİTA GIDA SANAYİ:** **Ergun Abaloğlu, Filiz Abaloğlu, Ender Abaloğlu**
- **ABALIOĞLU YEM SANAYİ:** **Baha Abaloğlu, Filiz Abaloğlu**
- **ABALIOĞLU BALIK VE GIDA ÜRÜNLERİ:** **Ender Abaloğlu**

08.04.24

Ardından ekledi:

- **2014 yılında gerçekleştirilen bölünme ile yağ sektöründe faaliyetine devam eden “Abalıoğlu Yağ Sanayi”, Baha Abalıoğlu yönetiminde bulunuyor.**

100 gram proteine tavukta 32, kıymada 149 lira ödeniyor

ABALIOĞLU Lezita Genel Müdürü **Mesut Ergül**, tavuk etinin halen en ucuz protein kaynağı olduğunu şu örneklerle ortaya koydu:

- 100 gram protein almak için yumurtaya 29 lira
- 100 gram protein için tavuğa 32 lira
- 100 gram protein için pirince 85 lira
- 100 gram protein için patatese 95 lira
- 100 gram protein için kıymaya 149 lira ödeniyor.

Ülke ve bölgelere göre tavuk tüketim alışkanlıklarına işaret etti:

- **Uzakdoğu ülkeleri tavuğun ayaklarını çok tüketiyor. Avrupalılar göğüs etini tercih ediyor. Ülkemizde ise but daha çok seviliyor.**

Uluslararası kuruluşların beklentileri üzerinde durdu:

- **Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü ile Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü, gelecek 10 yıl içinde piliç etinin en fazla üretilen protein kaynağı olmayı sürdüreceğini öngörüyor. Bu öngörü ülkemiz için de geçerli.**

Ülkemizdeki üretim temposuna işaret etti:

- **TÜİK verilerine göre Ocak 2024’te tavuk yumurtası üretimi yüzde 6.3 arttı. Tavuk eti üretimi yüzde 6, hindi eti üretimi yüzde 33.3 arttı. Beyaz et sektörü yatırımlarına ve büyümeye devam ediyor.**

Türkiye, piliç eti üretiminde dünyada 10’un sırada bulunuyor

LEZİTA Genel Müdürü **Mesut Ergül**, dünyada kanatlı eti üretiminin 136 milyon ton olduğunu belirtti:

- **Kanatlı eti, yüzde 40 pay ile dünyada en çok tüketilen et konumunda bulunuyor.**

Türkiye’nin piliç eti üretiminde dünyada 10’uncu sırada olduğunu bildirdi:

- **Beyaz Et Sanayicileri ve Damızlık Birliği Derneği verilerine göre 2022’de 2.4 milyon ton piliç, 54 bin ton da hindi eti üretildi. Piliç eti üretimi 2022’de yüzde 7.6 büyüdü.**

08.04.24

2023 yılı verilerini paylaştı:

- **2023'te tavuk yumurtası üretimi yüzde 4.2 arttı, tavuk eti üretimi yüzde 3.7, hindi eti üretimi yüzde 11.3 azaldı.**

Ramazan ayında piliç eti tüketiminin arttığını kaydetti:

- **Ancak, ülkemizde kişi başına piliç eti tüketimi 19-20 kilo düzeyinde seyrediyor. ABD'de kişi başına piliç eti tüketimi 50 kiloyu buluyor.**

İhracatla ilgili şu verinin altını çizdi:

- **2022 yılında Türkiye kanatlı eti ihracatının yüzde 77.3'ünü tavuk eti, yüzde 13'ünü işlenmiş ürünler oluşturdu. Yüzde 9.7'si de hindi eti ve ayak gibi ürünlerden sağlandı.**

İlk çeyrekte rekor bütçe açığının işareti geldi

Naki BAKIR

08 Nisan 2024 Pazartesi

Yeni ekonomi yönetimi, ekonomiyi rasyonel zemine oturtma hedefiyle başlattığı, ancak kamuda tasarruf ayağı eksik olduğu gerekçesiyle eleştirilen programda kararlılık mesajlarını seçimlerin ardından daha net vermeye devam ederken, ilk çeyrekteki Hazine gelir-gider dengesi, Orta Vadeli Program'da (OVP) da öngörüldüğü gibi 2024 yılında yüksek bir bütçe açığı verileceğini, kamu mali dengelerinde kalıcı iyileşmenin zaman alacağını ortaya koydu.

Hazine'nin ocak-mart döneminde rekor düzeye ulaşan nakit açığı, 9 günlük bayram tatilinin ardından 15 Nisan Pazartesi günü açıklanacak merkezi yönetim bütçesi ilk çeyrek sonuçlarında da olası yüksek tutarda bir açığın işaretini verdi. Merkezi yönetim bütçesinin en büyük bölümünü oluşturan "genel bütçe"nin nakit bazda gelir ve giderleri arasındaki farkı ifade eden Hazine nakit açığı, ilk çeyrekte 570,3 milyar lira ile rekor bir düzeyde gerçekleşti.

Bütçe açığı için öncü gösterge

Mali açıdan kamu kesimi; merkezi yönetim, sosyal güvenlik kurumları, yerel yönetimler ve KİT'ler olmak üzere dört kesimden oluşuyor. Genel bütçeye dahil idareler, özel bütçeli idareler ve düzenleyici ve denetleyici kurumlar, merkezi yönetimi oluşturuyor. "Hazine nakit dengesi" merkezi yönetim bütçesinin en büyük bölümünü oluşturan genel bütçenin gelir ve giderleri arasındaki farkı gösteriyor. Hazine nakit gerçekleştirmelerindeki tablo, büyük oranda merkezi yönetim bütçe açığının boyutunu yansıtıyor. Bu nedenle, sonuçları alınan ilk çeyrek Hazine nakit dengesi, bayram sonu açıklanacak Merkezi Yönetim Bütçe verileri için öncü gösterge niteliği taşıyor.

Martta aylık açık

166,8 milyar Hazine ve Maliye Bakanlığı, mart ayı Hazine nakit gerçekleştirmelerini açıkladı. Buna göre Hazine mart ayında nakit bazda 518,3 milyar lira gelir elde ederken, 685,1 milyar liralık harcama yaptı ve böylece geçen yılın aynı ayındaki tutara göre yüzde 418,8 daha yüksek olmak üzere 166,8 milyar lira nakit açığı verdi.

Mart ayı nakit açığı, önceki iki aya göre ise daha düşük gerçekleşti. Revize verilere göre bu yıl ocak ayında 201,5 milyar, şubatta ise 202 milyar lira ile aylık bazda tarihi en yüksek nakit açığı verilmişti.

İlk çeyrekteki rekor açık

Hazine nakit açığı, mart ayında önceki iki aya göre daha düşük gelmekle birlikte ilk çeyrek itibarıyla yüksek düzeyde gerçekleşti. Ocak-mart dönemi itibarıyla Hazine'nin nakit bazda gelirleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 112,8 artışla 1 trilyon 703,9 milyar lira olurken, harcamaları yüzde 114,1 artışla 2 trilyon 274,7 milyar liraya ulaştı. Böylece ilk üç aydaki nakit açığı yüzde 121,1 artışla 570,3 milyar liraya yükseldi.

657 milyar TL borçlandı, 319,4 milyar geri ödedi

Üç ayda gerçekleşen toplam giderlerin milyar 2 trilyon 49,5 milyarını geçen yıla göre yüzde 110,5 artan faiz dışı harcamalar, 225,2 milyar lirasını ise yüzde 154,8 oranında artış gösteren faiz ödemeleri oluşturdu. Anılan dönemde Hazine'nin faiz dışı nakit açığı da yüzde 99,8 artışla 345,6 milyar lira oldu. Ocak-mart döneminde vadesi gelen iç borçları dolayısıyla toplam 227,3 milyar liralık geri ödeme gerçekleştiren Hazine, bu dönemdeki devlet iç borçlanma senedi ihraçları ile toplam 497,4 milyar lira tutarında yeni iç borçlanmaya gitti. Böylece Hazine'nin ilk üç aydaki net iç borçlanması 270,1 milyar lira olarak gerçekleşti.

Hazine Nakit Dengesi (Milyon TL)				
Sektör	Yıllık 2023	Ocak-Mart 2023	Ocak-Mart 2024	Değ. (%)
NAKİT DENGESİ	-625.783,9	-257.923,5	-570.252,2	121,1
GELİRLER)	5.322.866,9	800.905,0	1.703.943,4	112,8
GİDERLER	5.959.403,4	1.062.209,8	2.274.702,9	114,1
FAİZ DIŞI GİDERLER	5.394.533,8	973.834,1	2.049.497,5	110,5
FAİZ ÖDEMELERİ	564.869,6	88.375,8	225.205,4	154,8
FAİZ DIŞI DENGİ	-71.666,9	-172.929,1	-345.554,1	99,8
ÖZELLEŞTİRME ve FON GELİRLERİ	10.752,7	3.381,3	507,3	-85,0
FİNANSMAN	625.783,9	257.923,5	570.252,2	121,1
BORÇLANMA (NET)	823.473,0	241.717,0	337.646,6	39,7
DIŞ BORÇLANMA (NET)	52.838,0	57.706,8	67.564,5	17,1
Kullanım	216.831,3	92.729,1	159.617,9	72,1
Ödeme	163.993,4	35.022,3	92.053,5	162,8
İÇ BORÇLANMA (NET)	770.635,0	184.010,2	270.082,1	46,8
Kullanım	1.223.145,7	248.434,1	497.379,5	100,2
Ödeme	452.510,7	64.423,9	227.297,4	252,8
TMSF'DEN AKTARIMLAR	140,3	24,4	82,6	238,5
DEVİRLİ- GARANTİLİ BORÇ G. DÖN.	10.187,9	627,0	751,4	19,8
BANKA KULLANIMI	-208.017,4	15.555,1	231.771,6	1.390,0
KUR FARKLARI	152.112,2	11.329,2	33.368,6	194,5
KASA/BANKA NET	-360.129,5	4.225,8	198.403,0	4.595,0

08.04.24

Hazine, dış borçlarda da 92,1 milyar liralık geri ödemeye karşılık 159,6 milyar liralık yeni borçlanmaya gitti, böylece net bazda 67,6 milyar lira dış borç almış oldu. Buna göre, üç ayda toplamda 319,4 milyar liralık iç ve dış borç geri ödemesi gerçekleştirip, toplamda 657 milyar liralık yeni borçlanmaya giden Hazine'nin toplam net borçlanması 337,6 milyar lira oldu.

Hazine, ilk çeyrekteki nakit açığının 270,1 milyarı iç, 67,6 milyarı dış olmak üzere 337,6 milyar liralık bölümünü toplam net borçlanma ile finanse ederken, 231,8 milyar lira tutarında da kasa-banka kullanımını gerçekleştirdi. Üç ayda Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'ndan (TMSF) 82,6 milyon liralık aktarım ve 751,4 milyon liralık da devirli-garantili borç geri dönüşü ise açığın finansmanına sembolik bir katkı yaptı. Buna göre Hazine, nakit açığının yarısından fazlasını net iç ve dış borçlanma ile, kalan bölümünü ise büyük oranda kasadan karşılamış oldu.

Üç aylık açık 2023'ün tümüne yakın Hazine'nin ocak-mart ayı nakit gerçekleştirmelerinde ortaya çıkan açık, 2023'ün tümündeki 625,8 milyar liralık tutara yaklaşırken, önceki yılların tümünde verilen açıkların büyük farkla üzerinde gerçekleşti.

Son on yıla bakıldığında hızla artan nakit açığının, özellikle son iki yılda ise katlanarak büyüdüğü dikkati çekti. Yıllık bazda 2014'te 21,7 milyar, 2015'te 17,2 milyar lira olan Hazine nakit açığı, 2016'da 38 milyarı, 2017'de 60 milyarı, 2018'de 70 milyarı, 2019'da 130 milyarı, 2020'de 180 milyarı aşmış, büyük depremlerin yaşandığı ve genel seçimlerin yapıldığı 2023 yılının tümünde ise 625,8 milyar lira ile rekor kırmıştı.

2024'ün ilk üç ayında 570 milyar lirayı aşan nakit açığı, yılın tümündeki merkezi yönetim bütçe açığının geçen yılki 1 trilyon 375 milyar liralık düzeyinin çok üzerinde gerçekleşeceğine işaret ediyor. OVP'de de bu yılın tümünde 2 trilyon 651,9 milyar lira tutarında bir merkezi yönetim bütçe açığı öngörülüyor ve nakit gerçekleştirmeler bu hedefle uyumlu bir seyir izliyor.

Güldürürken düşündüren “dış ticaret verileri” ...

Ferit Barış PARLAK

08 Nisan 2024 Pazartesi

Dış ticaret açığı düştü... Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz ve Hazine Bakanı Mehmet Şimşek, veriyi, “**Rezervler, istikrar ve sürdürülebilirlik için çok olumlu**” diye nitelendirdi...

Yatırımcı, girişimci, işçi, geliştiren, çalışan, üretmek için çabalayan üzerinde **beklentileri olumluya çevirebilmek, umudu, güveni ve sonuçta verimliliği artırmak** bir ekonomi için çok çok önemli...

Ama...

Gerçekleri görmek ve o **gerçek verilerle politika geliştirip uygulamak**, çok çok daha önemli...

Doğru... 2024 yılı ilk çeyreğinde ihracat, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 3.6 artışla 63.7 milyar dolar oldu... Aynı dönemde ithalat yüzde 12.6 azalarak 84.1 milyar dolara düştü...

Doğru...

Aynı dönemde dış ticaret açığı yüzde 41.2 azalışla 20.5 milyar dolara geriledi... Ve, İhracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 11.8 artarak yüzde 75.7'ye yükseldi...

08.04.24

Ama...

Ticaret Bakanlığı verilerine göre mart ayında tüketim malı ithalatı bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 19.3 artışla 4.6 milyar dolara çıktı... Yıllık tüketim malı ithalatı 50 milyar dolarla rekor kırdı...

Yanı sıra...

Aynı 3 ayda hammadde ithalatı yüzde 9.3 düşüşle 21.1 milyar dolar oldu... Yatırım malları ithalatındaki düşüş ise yüzde 9'a ulaştı...

VELHASIL

Cari açığın, OVP hedefinin altında kalacağını gösteren sinyalin gelmesi, umutlanmak ve beklentileri olumluya çevirebilmek adına çok önemli bir gelişmedir...

* * *

Ama...

Bu veri yatırımların, üretimin ve ihracatın daralacağı; tüketimin ithal ürünlerle arttığı/artacağı gerçeğini de gösteriyor...

Bu gerçek ise gelecekte yeniden döviz ihtiyacının artabileceğini; sürdürülebilir büyümenin üreterek değil de borçlanarak sağlanabileceği; dolayısıyla kalkınma/refahın artamayacağı gerçeğini de göstermez mi?

Abdulkadir Selvi

İmamoğlu ile Yavaş arasında cumhurbaşkanlığı yarışını başladı

YEREL seçimlerde Ekrem İmamoğlu da Mansur Yavaş da parlak bir başarı elde ettiler.

Şimdi gözler 2028 yılında yapılacak olan cumhurbaşkanlığı tartışmasına çevrildi.

Ekrem İmamoğlu mu yoksa Mansur Yavaş mı cumhurbaşkanı adayı olacak tartışması başladı.

Ekrem İmamoğlu'nun 2019 seçimlerinden bu yana cumhurbaşkanı adayı olmak istediği biliniyor. Geçen seçimde önünü Kılıçdaroğlu kesti. Bu seçimde Özgür Özel'in seçilmesini sağladığı için İmamoğlu, CHP Genel Merkezi'ni sağlama aldı.

Ancak Mansur Yavaş'ın da halk desteği güçlü.

Mansur Yavaş - Ekrem İmamoğlu

08.04.24

İMAMOĞLU'NA YAVAŞ DENGESİ

Türk milleti kuyumcu terazisinde tartar gibi oy kullanıyor. Ekrem İmamoğlu'nu seçerken cumhurbaşkanlığı yarışında Mansur Yavaş'a tarihi bir zafer yaşattı. Seçimleri yüzde 51.14'le kazanan Ekrem İmamoğlu'na karşı Mansur Yavaş'a yüzde 60.43 oy oranı ile destek verdi.

Ekrem İmamoğlu İstanbul'u tekrar kazanarak gücüne güç kattı. CHP Genel Başkanlığı'ndan Kılıçdaroğlu'nu tasfiye etmesi cumhurbaşkanı adaylığı konusundaki engelleri ortadan kaldırmasını sağladı.

Ama hiç ummadığı halde Mansur Yavaş gerçeği ile karşı karşıya kaldı.

Ekrem İmamoğlu da Mansur Yavaş da mazbatalarını alırken zaten cumhurbaşkanlığı için seçim kampanyasını başlattılar.

Ekrem İmamoğlu başörtülü annesi, modern giyimli eşi ile birlikte bir hoca efendiyi getirip makamında Kuran'ı Kerim okutarak görevine başladı. Bir elde Nutuk diğer elde Kuran'ı Kerim.

Mansur Yavaş ise ilçe belediye başkanlarının göreve başlaması nedeniyle düzenlenen törenlerde "T.C." levhaları asılırken kürsüye çıkarak mesajını verdi.

Özgür Özel, bu süreçte bir denge unsuru olabilir.

Özgür Özel ile Ekrem İmamoğlu; biri CHP Genel Başkanı diğeri cumhurbaşkanı adayı gibi model oluşturabilirler.

Bu durumda Mansur Yavaş'a ise halkın adayı olarak ortaya çıkmak kalıyor. İmamoğlu kartlarını açık oynuyor, ama Mansur Yavaş'ı kim kolay lokma olarak görürse yanlış yapar. Mansur Yavaş bitti demeden bu mücadele bitmez.

ERDOĞAN OYUNU NASIL KURACAK

Cumhurbaşkanlığı yarışına Ekrem İmamoğlu ve Mansur Yavaş cephesinden baktım, ama bakalım Cumhurbaşkanı Erdoğan oyunu nereden kuracak?

FİLİSTİN DAVASINA EVET AMA OPERASYONA HAYIR

Ne zaman bir eyleme orantısız müdahale görsem tedirgin olurum. Aklıma hep FETÖ'cülerin Gezi eylemlerinin ateşini körükleyen çadırları yakması gelir. Beyoğlu'ndaki Filistinle dayanışma eyleminde yaşananları kast ediyorum. "Filistin için bin genç" diye bir grup oluştu. Bu grubun tek amacı var Filistin üzerinden Erdoğan'a hakaret etmek. "Katil İsrail" diye slogan atmıyorlar. "Katil Netanyahu" diye bağırıyorlar. İsrail'e uçaklarla silah taşıyan ABD'ye seslerini çıkarmıyorlar. İsrail'e, Netanyahu'ya en ağır lafları eden Erdoğan için "Katil Erdoğan" diye slogan atıyorlar.

08.04.24

Tek dertleri Erdoğan. Sanki İsrail'in kullandığı silahlar Türkiye'den gidiyormuş gibi bir algı oluşturmaya çalışıyorlar.

BAŞÖRTÜLÜLERİ ÖNE ÇIKARIYORLAR

Bir siyasi mühendislik yapıyorlar. Başörtülülerini ön plana çıkarıyorlar. Gezi'de de açıklamaları sevgi pıtırıcığın gençlere yaptırıldır. Bunlar da başörtülü gençleri öne çıkarıyorlar.

YUMRUK VE TERS KELEPÇE

Bu grup Beyoğlu'nda eylem yapıyor. Eylemleri bitince bir grup dağılmamakta ısrar ediyor. Direnen başörtülü bir genç polise tükürüyor, kolunu ısırıldığı söyleniyor. Yeşil montlu kadın polis ise başörtülüğü tokatlıyor. Başörtülü bir kıza ters kelepçe takılıyor.

YANLIŞ, YANLIŞ, YANLIŞ

Bu kabul edilemez bir durum. Bunlar yanlış işler. Bu süreçlerin iyi yönetilmesi gerekiyor. Çünkü Filistin bizim ortak davamız. Başörtüsü bizim ortak mücadelemiz. Bu tür kitlesel eylemlerde soğukkanlı hareket edip, hoşgörülü olmak lazım. Bırakın slogan atsınlar.

POLİSLER AÇIĞA ALINDI

İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya iki polisin açığa alındığını açıkladı. Yerlikaya'nın yaptığı açıklama tansiyonu düşürdü. Buna rağmen sosyal medyada tahrikler devam etti. Sosyal medyadan Konya'da halkın yürüşüne geçtiğini yaymaya çalıştılar. Türkiye düşmanı PKK'lılar ve FETÖ'cüler başörtüsü savunucusu ve Filistin müdafii kesildiler.

PKK-FETÖ ELELE

PKK'lı Ferhat Encü ile Mavi Marmara olayında şehitler verdiğimiz bir sırada dahi İsrail'i savunan firari FETÖ'cüler Savaş Genç ve Turhan Bozkurt, Filistin savunuculuğu yapıp başörtülülerin hamiliğine soyundular. Bunlar 28 Şubat sürecinde, başörtüsü eylemlerinin olduğu dönemde dahi "Başörtüsü fürüattır" demediler mi? Okullara başörtüsünün çıkarılıp gidilmesini savunmadılar mı?

ŞEHİDİMİZİN KIZI

Filistin eylemlerine katılanların bir kısmının samimi olduğuna inanıyorum. Gözaltına alınan Mavi Marmara şehidimiz Cengiz Akyüz'ün kızı Beyza ile Erva gibilerin yüreğinin Gazze'yle attığından şüphem yoktur.

Ancak bu yine de bazı kuşkuvarı dile getirmeme engel değil. Çünkü, Amerikalıların yüzüne karşı " Hamas bir mücahit ordusudur" diyen Erdoğan'a karşı şimdiye kadar Hamas'ı terör örgütü olarak gösterenler çıkmış Filistin savunucusu kesilmişler. Bu organizasyonun arkasından hangi ülkenin istihbarat servisi çıkacak merak ediyorum.

08.04.24

HALİT MEŞAL, ERDOĞAN İÇİN NE DEDİ

İsrail'e "One Minute" çeken tek lider olan Erdoğan'ın Filistin davasına yaptığı hizmetleri Hamas'ın siyasi liderlerinden Halid Meşal nasıl anlatıyor?

"Türkiye Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Filistin meselesinde ticaret yaptığını söyleyenler, bizi sırtımızdan bıçaklayan, Filistin halkına ve direnişine destek vermeyenlerle aynı kişilerdir. Masa altından bize destek verenler çok daha fazla. Bunlar asil millet, biz de bu asil milletin her adımını ifşa etmek istemiyoruz. Ülkesinin iç yapısını etkileyen yerel seçimler bile onu Gazze'deki savaşta olup bitenlerden alıkoymayan reis Erdoğan'a teşekkür ediyorum."

Bunlar Halid Meşal'den daha fazla mı Hamas'ı savunuyorlar, Filistin davasına inanıyorlar?